

Yvette, van Syrië naar Nederland

Nieuwleusen, Nederland

Yvette, van Syrië naar Nederland

© Junta Nacional de Jardines Infantiles (JUNJI)

Onderzoek en tekst Marcelo Mendoza

Foto's Álvaro Hoppe

Uitgave van Rosario Ferrer

Ontwerp en lay-out David García

Illustraties Katherine Olguín

Oorspronkelijke titel Yvette, de Siria a Holanda

Vertaald uit het Spaans door Vesper van Abel

Eerste uitgave in Chili juli 2020

Intellectueel eigendomsregister N° xxxxxxx

ISBN: xxxxxxx

Dit boek is tot stand gekomen in samenwerking met de Bernard van Leer Foundation en TRECC.

© Junta Nacional de Jardines Infantiles

Marchant Pereira 726

Santiago de Chile

www.junji.cl

Geprint in Chili door xxxxxx

Niets uit deze uitgave, met inbegrip van het ontwerp van de titelpagina, mag worden verveelvoudigd, overgedragen of opgeslagen door middel van chemische, elektronische of mechanische procedés, noch door middel van fotokopieën zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Junta Nacional de Jardines Infantiles.

**PARA REGISTRO
CATALOGRÁFICO**

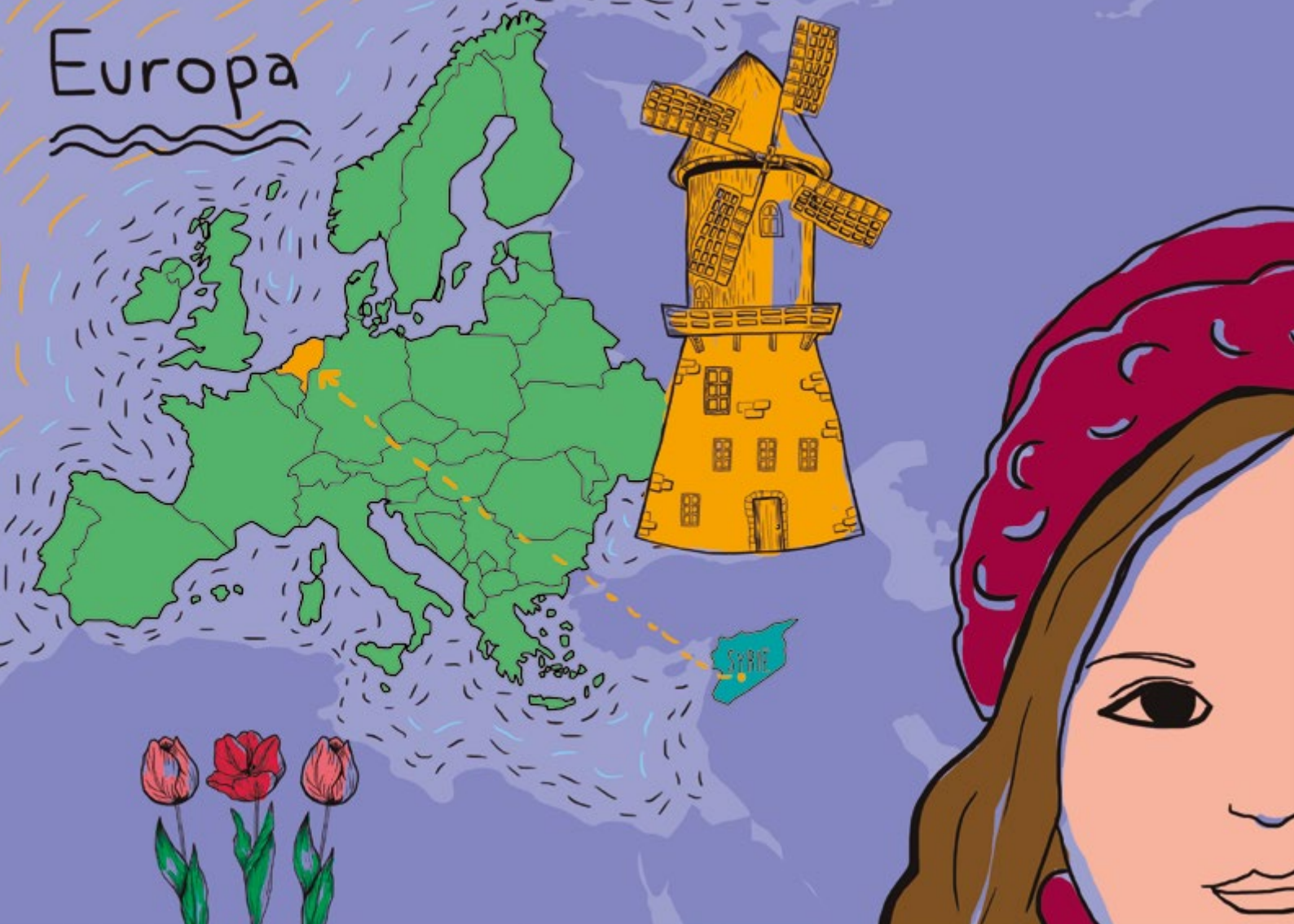
Yvette, van Syrië naar Nederland

Nieuwleusen, Nederland

Onderzoek en teksten van Marcelo Mendoza
Foto's van Álvaro Hoppe

Europa

SYRIE

Nederland

Nieuwleusen

ZWOLLE

Kinderen zijn overal en altijd hetzelfde: nieuwsgierig, speels, vol vragen, liefdevol, enthousiast, origineel. De omgeving waarin ze geboren worden en opgroeien, beïnvloeden hun persoonlijkheid en maken het hen mogelijk onbekende ervaringen uit te wisselen met kinderen uit andere streken.

Deze boekencollectie van de Junta Nacional de Jardines Infantiles die gezamenlijk uitgegeven is met de Bernard van Leer Foundation is getiteld Kinderen van de Wereld en heeft als doel verschillende werkelijkheden te laten zien en waarde toe te kennen aan verscheidenheid uitgedrukt in gewoontes, omgevingen en belevingen. Door middel van verhalen en een grote variëteit aan foto's uit verschillende plekken op de planeet nodigen de boeken peuters en kleuters en hun familie en opvoeders uit om verschillende manieren van leven en van kind zijn te ontdekken.

Wild stromende rivieren, huizen gebouwd op palen, cacaobonen, wilde dieren, bladerrijke planten, vrolijke dansen, eeuwenoude rituelen, reizen van kinderen na de immigratie van hun ouders maken allemaal deel uit van de encensering van deze verzameling verhalen geschreven tot vermaak van ouderen en jongeren en voor het overbrengen van verscheidenheid als een waarde om te respecteren en te verspreiden.

Adriana Gaete Somarriva

*Vicevoorzitter van de raad van bestuur
Junta Nacional de Jardines Infantiles (JUNJI)*

De wereld van vandaag heeft behoefte aan verhalen waarmee we de rijkdom van verscheidenheid kunnen ontdekken en waarderen in al haar dimensies. De verzameling Kinderen van de Wereld van de JUNJI is een prachtig middel om verhalen uit te wisselen over het harmonisch samenleven van kinderen in verschillende verbanden en verscheidene culturen.

De mens heeft behoefte aan momenten van ontspanning, bevrediging en aan genieten van vrije tijd. Deze verzameling verhalen is een unieke gelegenheid om deze ruimte te creëren en magische banden te scheppen tussen opvoeders en kinderen. Deze momenten van verstandhouding door middel van verhalen zijn onontbeerlijk voor persoonlijke groei, om met familie en vrienden te delen, om het samenleven in gemeenschap te versterken en om vaardigheden van onze kinderen vanaf jonge leeftijd te bevorderen.

Bij de Bernard van Leer Foundation zijn wij er vast van overtuigd dat we het best kunnen investeren in kinderen jonger dan vijf jaar. Daarom hebben we er gedurende zeventig jaar in meer dan vijftig landen over de hele wereld aan gewerkt om een goed begin voor alle jeugdigen te kunnen ondersteunen. We vertrouwen erop dat deze verhalen in Chili de banden tussen kinderen en volwassenen versterken en bovendien bijdragen aan het verbreden van de blik op het leven van kinderen in verschillende plekken op de wereld.

Cecilia Vaca Jones
Programmaleider
Bernard van Leer Foundation

–Wie jullie hier zien, dat ben ik! Ik heet Yvette en ik ben 3 jaar geleden in Nederland geboren, maar ik ben in de buik van mijn moeder van een plek heel ver hier vandaan gekomen, die Syrië heet.

–Yvette geeft hoop –zegt haar vader, Ghassan–. Zij is de vreugde in ons nieuwe leven.

Yvette glimlacht. Yvette speelt. Yvette is een gelukkig meisje.

Ghassan en zijn gezin komen uit Syrië, een Arabisch land dat veel geleden heeft door de oorlog. Bij de geboorte van zijn dochter in Nederland heeft hij voor het eerst weer kunnen lachen na verscheidene moeilijke en verdrietige jaren. Ze werden opgenomen als vluchtelingen door dit vriendelijke land in het noorden van Europa.

–Zij en haar broers zijn het symbool van dit tweede leven –zegt de vader.

17

NO rules

Banan is de moeder van Yvette.

Zij is moslima en kwam naar Nederland met haar twee zoons terwijl ze in verwachting was van haar jongste dochtertje.

–Hier hebben we rust gevonden –zegt ze.

De twee broers van Yvette heten Mohammed (10 jaar oud) en Adnan (8 jaar oud). Zij werden in Syrië geboren maar ze voelen zich helemaal thuis in hun nieuwe land. Ze hebben nieuwe vrienden. Ze gaan ook graag naar school, doen graag aan sport zoals basketbal en voetbal en spelen op de speeltoestellen in het dorpspark.

DE ODYSSEE VAN PAPA

Ghassan Al Hariri is na een barre odyssee in Nederland aangekomen.¹ In 2011, toen de burgeroorlog in Syrië uitbrak, werd zijn huis in de stad Daraa gebombardeerd. Hij was manager van een hotel en hij werd gevangengenomen.

–Toen ik dat meegemaakt had, wist ik dat ik overal zou kunnen overleven –zegt Ghassan.

Eind 2014 stelde hij alles in het werk om zijn land te verlaten en zo zijn gezin te kunnen redden. Hij vluchtte naar Beirut. Vandaar vloog hij naar Algerije. Daar reisde hij 7 dagen door de Saharawoestijn tot hij in Libië aankwam. Samen met andere Syriërs huurde hij een vrachtwagen om naar een haven te rijden. Daar zijn ze op een kleine, slechts 4 meter lange boot gestapt. 250 mensen, dicht op elkaar gepakt. Ze leden bijna schipbreuk.

Toen hij in Nederland aankwam werd hij opgevangen door een vluchtelingencentrum in Nieuwleusen. In 2015 liet hij zijn vrouw en twee zoons overkomen. Enkele maanden na de aankomst van het gezin werd Yvette geboren.

¹ Met “odyssee” wordt een lange reis vol moeilijke avonturen bedoeld. De naam komt uit een boek met deze klassieke titel uit de Griekse oudheid dat aan Homerus toegeschreven wordt.

Het dorp waar ze wonen heet Nieuwleusen. Het ligt in het oosten van Nederland, op enkele kilometers afstand van de stad Zwolle, en heeft zeventuizend inwoners. Er is een vluchtelingencentrum waar de meeste vluchtelingen uit Syrië afkomstig zijn, net als het gezin van Yvette. Maar zij wonen daar nu niet meer: nu hebben ze een mooi huis met een tuin, een tomatentuintje en een garage.

–Het leven is heel rustig. Er zijn alleen activiteiten met het gezin, de school of het gemeenschapshuis –zegt mama Banan.

–Ik vind het mooi waar ik woon –zegt Yvette–, ook al moet je je in de winter heel warm aankleden want “br br br br br”: het is koud.

–Dat vinden we moeilijk om aan te wennen: de sneeuw, de kou en dat het de helft van het jaar om 4 uur 's middags donker wordt –zegt Banan.

96-TH-TL

Enkele kilometers van het dorp vandaan ligt een grote stad: Zwolle.

Wanneer Yvette daar met haar ouders heen gaat, vindt ze het leuk om een groen glazen standbeeld aan te raken dat tegenover de oude kathedraal staat: het is een man met vleugels.

–Hij is een tovenaar want hij gaat vliegen –zegt Yvette.

NNO
VICIATE ET ORATE
1634

Spilenaar's
Zandam

125

Enkele maanden geleden ging het hele gezin naar Zwolle om een grote boekenwinkel te bezoeken binnen in een oude kerk met een gigantisch groot orgel.

–In Nederland blijft alles behouden, niets wordt vernietigd. Deze kerk stond leeg en ze hebben hem omgebouwd tot boekenwinkel, en het oorspronkelijke gebouw is behouden –zegt mama Banan.

–Er zijn hier heel leuke boeken –lacht Yvette–. Bijvoorbeeld eentje met oren.

Yvette gaat naar de peuterspeelzaal van de dorpsschool.

Haar moeder brengt haar. Soms gaan ze op de fiets.

Op de peuterspeelzaal wacht haar juffrouw haar op met een lach. Zo ontvangt ze alle kinderen. Yvette speelt. Ze tekent. Ze vindt niks vreemd.

-Ze is echt een zonnetje -zegt de juffrouw, en ze geeft haar een knuffel.

Vanwege zijn hoge opleiding, en omdat hij vier talen spreekt (Arabisch, Frans, Engels en Nederlands), werd papa Ghassan aangenomen bij de gemeente als maatschappelijk werker: hij helpt andere vluchtelingen, van wie ongeveer de helft Syriërs zijn die de oorlog moesten ontvluchten, zich aan te passen.

In korte tijd hebben zijn kinderen ook Nederlands en Engels geleerd, naast hun geboortetaal arabisch.

Omdat zijn kantoor heel dicht bij de peuterspeelzaal ligt, gaat Yvette hem soms opzoeken.

–Wanneer ik groot ben, wil ik ook op een kantoor werken –zegt Yvette.

Over minder dan een maand is het Kerstmis.

–Maar eerst komt Sinterklaas nog! –roept Yvette uit.

Dit nieuwe land kent een traditie: een maand voor Kerst wordt de verjaardag van een andere goedheiligman, Sint Nikolaas, gevierd. Er worden dan optochten gehouden van kinderen en verklede, zwartgeverfde volwassenen die Sinterklaas vergezellen en snoepjes uitdelen. Ze dansen en maken muziek.

Yvette verheugt zich hierop en met haar gezin gaan ze ernaar kijken in de straten van Zwolle.

Een van de dingen die Yvette graag doet is tekenen en verven. De winter wordt verlicht door de Kerst, en zij wil daar nog wat kleur in aanbrengen. Ze kleurt een tekening van de Sinterklaasoptocht, die ze in het gemeenschapshuis afgedrukt hebben om in te kleuren.

–Wanneer die af is, hang ik hem thuis op –zegt ze.

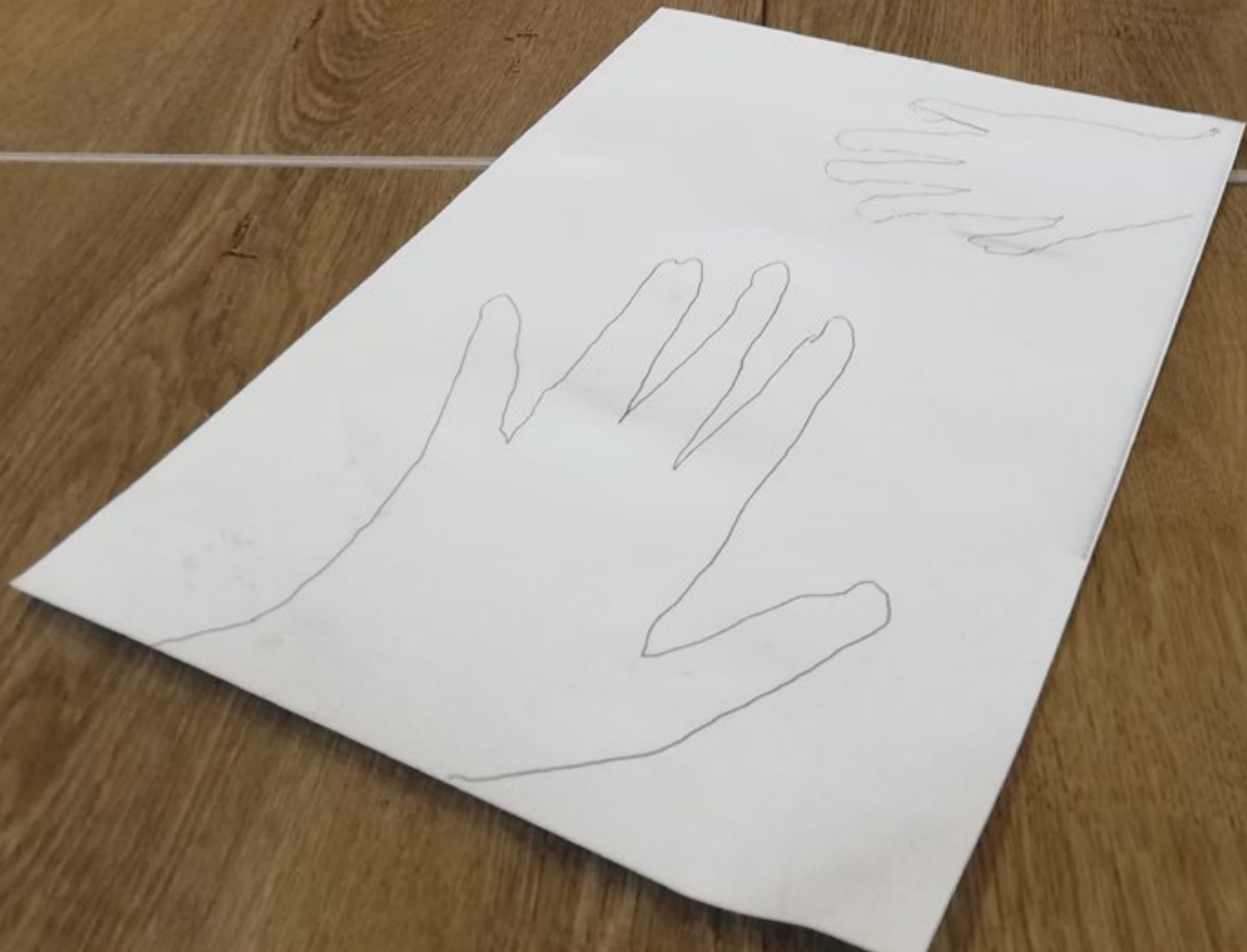
ACTIEF NIEUWLEUSEN
ondernemersvereniging

Kulturhus
De Spil

-Mama, laten we onze handen tekenen! Laten we eens kijken wie de grootste handen heeft -zegt ze, en ze lacht ondeugend want ze weet dat die van haar veel kleiner zijn.

Er zijn wel fietsen in Syrië, maar lang niet zoveel als in Nederland. Yvette heeft ook een fiets. Ze heeft pas leren fietsen, maar met zijwieltjes.

–Nu fiets ik er alleen maar op in de tuin en voor het huis. Goed warm aangekleed want het is heel koud.

–Nederland is het land met de meeste fietsen in de wereld –zegt Mohammed.

–Er zijn meer fietsen dan auto's en mensen –zegt zijn broer Adnan–. Overal zijn fietspaden en je kunt de fiets ook mee de trein in nemen. Fietsers hebben altijd voorrang.

–Naast mijn school staat mijn lievelingsplek: de bibliotheek, net beneden waar mijn papa werkt –zegt Yvette–. Ik kom hier boekjes lezen met mijn mama, als de peuterspeelzaal uit is.

Yvette kent haar land van herkomst niet. Maar thuis wordt een mengeling van de Syrische en de Nederlandse cultuur gehandhaafd. Ze drinken groene thee en eten Arabisch eten. Haar mama bidt en leest uit de Koran, het heilige boek van de moslims. Al haar familieleden wonen nog in Syrië. En haar ouders en broers missen het. Maar ze kunnen niet terug.

Ze woonden in de stad Daraa, honderd kilometer van Damascus. Een stad met een heel oude geschiedenis.

-In Nederland zijn veel bloemen en er zijn geen wilde dieren
-zegt Yvette-, maar er zijn veel koeien, zwanen, eenden, paarden
en herten! Ik heb een keer een boot gezien met heel grappige
koeien op het dak -zegt ze lachend.

Het gezin van Yvette is Nederland dankbaar. Nederland wordt ook wel de “Lage Landen” genoemd (een oude groep steden die soms op land onder zeeniveau gebouwd zijn) en het is een land van wereldreizigers, industrie, tulpen en zuivelproducten. Het is een plaats waar veel mensen van verschillende culturen naar toe gekomen zijn en vriendelijk opgenomen zijn. Het land heeft steden met prachtige parken en een respectvolle levensstijl waar altijd gefietst wordt. Ondanks de kou en de wind is het hier veel rustiger dan in Syrië.

–Ik vind de molens zo leuk –zegt Mohammed.

De hoofdstad is Amsterdam, daar kun je heen met de fiets in de trein. Het is een heel mooie stad, met veel parken, grachten en een heel oud historisch centrum. Hier zijn het Rijksmuseum met werken van beroemde schilders en het paleis op de Dam, waar de koningen en koninginnen vroeger woonden, te vinden.

–In Nederland hebben ze een koning en een koningin –zegt Yvette, en ze zet een kroontje op haar hoofd, want ze voelt zich een prinses.

–Het is een republikeinse monarchie –vult Mohammed aan, want hij weet er veel van.

–De gezelligste stad is Amsterdam –zegt Adnan.

Hier zijn ze met het vliegtuig uit Syrië aangekomen.

–Die stad is heel mooi want je kunt die doorkruisen langs de honderden grachten die er overal zijn, met kleine boten waar mensen in wonen –zegt Banan.

–Er zijn heel smalle en hoge huizen, de smalste van de wereld –zegt Yvette onder de indruk.

–Rotterdam is ook mooi, want er zijn moderne huizen die scheef staan –voegt Mohammed eraan toe.

KWEKER

KWEKER.NL

KWEKER

Wissel

Nu Kerst nadert, worden het dorp van Yvette en alle steden mooi versierd, met gekleurde lichtjes. Midden in de winterkou is er vreugde.

–Hier hebben we de hergeboorte van het leven gevonden.
Yvette is het symbool van deze hoop –zegt Ghassan nogmaals.

WETEN EN TELLEN

KIPPENLIEDJE² (Traditioneel kinderliedje uit Syrië)

Wat zijn ze mooi, deze kippen!

Ze lopen vrolijk om hun moeder heen

Ze dronken water en zeiden “Hmmm, jam, jam!”

Ze hieven hun kopjes op en dankten God.

هالبيضان ... شو حلويين
عما يدوروا حول أمّن ..... مبسوطيين
شربوا ميّ ..... قالوا خيّي
رفعوا رأسنّ حمدوا ربّنّ ..... مبسوطيين

²Een beroemde Syrische muzikant schreef het volgende over dit liedje: “Het wordt beschouwd als een van de beroemdste kinderliedjes van Syrië en de naburige Arabischsprekende landen”.

SYRIË EN DE MIGRATIE VAN DE KINDEREN

Syrië is een van de oudste landen van de wereld, en samen met Mesopotamië (het huidige Irak) is het de bakermat van de Westerse beschaving. Hier leefden de eerste aanhangers van de christelijke godsdienst en zijn de eerste christelijke tempels gebouwd. Maar lang daarvoor werd in Syrië het eerst bekende alfabet uitgevonden. De hoofdstad van Syrië, Damascus, is de oudste nog bestaande stad die al 4.000 jaar ononderbroken bestaat. Een van haar vele pronkstukken zijn de ruïnes van Palmira, een stad gesticht door een vrouw: prinses Zenobia.

Syria maakt deel uit van de Arabische wereld en de meerderheid van de bevolking is moslim.

Het land bevindt zich in het Midden-Oosten en in 2011 barstte er een wrede burgeroorlog uit die niet alleen duizenden doden met zich meebracht maar ook de oorzaak is van de migratie van bijna 3 miljoen kinderen, van wie vele naar andere landen zijn moeten vluchten, net zoals Yvette en haar broers.

HEARTBEAT (Een Syrisch kinderliedje)

[Van de Jordaanse componist Zade Diani, ambassadeur van UNICEF, voor de Syrische kinderen die door de oorlog zijn moeten vluchten. De tekst is in het Arabisch en wordt gezongen door een Syrisch meisje. Hieronder is het vertaald naar het Nederlands]

Tussen de vernietiging en het vuur zijn wij geraakt.
We willen hardop praten, maar onze stem is zwak.
We zijn dan wel kinderen, maar onze schreeuw
komt uit ons hart.
We willen onze angst uitwissen en verandering
brengen.
We willen hardop zeggen dat alles mogelijk is.

Tegen wie wil luisteren, wie wil horen, dat we
onze familie terug willen.

Samen hebben we hoop.
We zullen sterker zijn en groeien.
Met pijn, angst en tranen schrijven we dit lied.

Ons hartkloppen brengt ons weer tot leven,
weer tot leven.
Ons gezicht straalt in de duisternis.
Alle dromen die we oproepen
We willen hardop zeggen dat alles mogelijk is.
Iemand zal luisteren, iemand zal 't horen:
We willen onze jeugd terug.

DARAA

De stad waar Yvettes gezin vandaan komt heet Daraa, 100 km ten zuiden van Damascus, en is een van de oudste steden van Syrië met een folkloristische traditie. De stad is gesticht door de Kanaänieten en wordt al vernoemd in Egyptische hiërogliefen uit de tijd van Farao Toetmoses III, 1.500 jaar voor Christus. De stad wordt ook vernoemd in het Oude Testament onder de naam Edrei. Er zijn ruïnes, grotten en 1000-jaar-oude huizen, een Romeins amfitheater, en de oude Oumari moskee uit de tijd van de dynastieën van de Omayyaden en de Ayyubiden.

In de buitenstad is een Romeins theater behouden gebleven dat tot werelderfgoed uitgeroepen is.

Het is een erg toeristische stad omdat het een tussenstop is voor toeristen die van Damascus naar Amman, de hoofdstad van buurland Jordanië, reizen.

حلب
Aleppo
M45
↓

المطار
Airport
11
↓

درعا
Daraa
M45
↓

القطيف
Qatif
المنطقة
Kunait

OM SAMEN MET HET GEZIN TE KOKEN

BAKLAVA (Traditioneel Arabisch gebakje)

Baklava is gebak dat bereid wordt met deeg van pistachenoten (typische Syrische vrucht) of noten, gehuld in bladerdeeg en begoten met honingstroop of siroop. Er bestaan varianten met hazelnoten en amandelen of andere gedroogde vruchten.

Ingrediënten

100 plakken bladerdeeg

boter

1,5 eetlepels tahini

100 gr gestampte noten

100 gr gestampte pistachenoten

100 gr amandelen

1,5 eetlepels suiker

1 theelepel kaneel in poeder

kruidnagelen

1 citroen

Bereiding

De gepelde pistachenoten, amandelen en noten fijnstampen. Deze in een schaal mengen met de suiker en het kaneelpoeder. De boter in een schaal doen. Vervolgens het bakblik kiezen om deze gebakjes klaar te maken; het beste is een rechthoekige vorm die ingevet moet worden met een beetje boter.

In de vorm een paar plakken in gesmolten boter gedept bladerdeeg leggen. Hiertoe de plakken bladerdeeg een voor een met een keukenkwast met de gesmolten boter bestrijken. Twee plakken op elkaar leggen als basis van de baklava en vervolgens bedekken met een laag van het mengsel van gedroogde vruchten, suiker en kaneel. Vervolgens bedekken met een nieuwe laag met boter bestreken bladerdeeg en een laag gedroogde vruchten. Deze handeling herhalen en eindigen met twee lagen met boter bestreken en op elkaar geplakte plakken bladerdeeg, die de bovenlaag van de baklava vormen. Flink

aandrukken zodat het stevig compact wordt. De vorm met de vulling 45 minuten in de koelkast laten rusten. Daarna uit de koeling halen en de baklava in vierkantjes of ruitjes snijden. De oven voorverwarmen en de baklava vervolgens 8 minuten in de oven bakken.

Ondertussen een mengsel maken van een glas water, 75 gram suiker, twee kruidnagels, een kaneelstokje, citroenschil en het sap van een halve citroen en deze ingrediënten tot een siroop maken.

Verwarmen tot het kookt en vervolgens 10 minuten op laag vuur laten pruttelen. Daarna zeven. Wanneer de baklava op de ovenplaat gebakken is, de siroop eroverheen gieten en vervolgens een laagje gestampte pistachenoetjes. Laten afkoelen tot kamertemperatuur en vervolgens enkele uren in de koelkast bewaren. Koud eten. Als toetje of gebakje serveren.

Dit boek is uitgegeven en ontworpen door uitgeverij **Ediciones de la JUNJI** en is gedrukt in juli 2020 in de workshop van XXXX.

Voor de titels en de teksten is het Century Gothic lettertype gebruikt. De binnenste bladen zijn van glanspapier van 130 gram en gedrukt in 4/4 kleuren. Voor de omslag is glanspapier gebruikt van 350 gram en in 4 kleuren gedrukt.

Ediciones de la JUNJI is het resultaat van de betrokkenheid van de Junta Nacional de Jardines Infantiles om kennis, creativiteit en vernieuwing te genereren in het onderwijs en voor de jeugd en zo nieuwe media voor onderwijs en constructief debat te entameren.

ISBN

De serie **KINDEREN VAN DE WERELD** gaat over verscheidenheid en overeenkomst bij kinderen en doet vanuit haar eigen oogpunt en met een eigen stem verslag van hun leven.

Verhalen en foto's die kinderen tonen in hun dagelijks leven, cultuur en grondgebied die voorheen onzichtbaar waren om zo in huis, in peuter- en kleuterschool en op school te leren over en met kinderen en gezinnen van overal ter wereld.

